
[2022-76-RE](#)

Causa 2022-76-RE

(Díaz Ramos c/ Mango Meritxell, SLU)

Número de registre 572-2022. Recurs d'empara

Aute del 9 de febrer del 2023

BOPA núm. 24, del 15 de febrer del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 14 de desembre del 2022, per la representació processal de la Sra. Madelin Díaz Ramos, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 23 de novembre del 2022, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució impugnada i que retrotregui el procediment al moment anterior al seu pronunciament;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 9 d'agost del 2019, la representació processal de la Sra. Madelin Díaz Ramos va formular una demanda en judici laboral contra la societat Mango Meritxell, SLU en reclamació d'indemnització per acomiadament injustificat i d'havers laborals pendents, en què sol·licitava una indemnització de 6.414,02 €, més els interessos legals comptats des de la contesta de la demanda, el pagament de les costes processals, i la regularització pertinent a la CASS.

1.2. El 16 de maig del 2022, la Secció Civil 4 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual estimava parcialment aquesta demanda i condemnava la societat demandada a pagar a la

demandant l'import net total de 4.453,13 € en concepte d'indemnització per acomiadament efectuat injustificadament i de forma indeguda, més els interessos legals, havent-se de declarar l'import brut corresponent a la CASS. Així mateix, condemnava la part demandada a pagar les costes judicials ocasionades.

1.3. Ambdues parts van interposar recurs d'apel·lació contra aquesta resolució, i, el 23 de novembre del 2022, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que decidia estimar el recurs d'apel·lació articulat per la societat Mango Meritxell, SLU i desestimar el recurs d'apel·lació articulat per la Sra. Madelin Díaz Ramos, revocant parcialment la sentència impugnada en la part que fixava el pagament d'una indemnització per acomiadament efectuat injustificadament i de forma indeguda, i les obligacions subsegüents; disposant en el seu lloc l'íntegra desestimació de la demanda amb imposició a la part demandant el pagament de la totalitat de les costes ocasionades en aquesta alçada del seu recurs, sense fer pronunciament de les costes derivades del recurs efectuat per l'altra part.

1.4. El 14 de desembre del 2022, la representació processal de la Sra. Madelin Díaz Ramos va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 23 de novembre del 2022, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- La recurrent considera que la sentència de la Sala Civil impugnada infringeix l'article 10.1 de la Constitució, i ho justifica en el fet que els seus arguments son absolutament arbitraris i no raonables per una errada manifesta en l'apreciació de la prova i en l'aplicació de la llei, i, perquè s'aparta de la *communis opinio* de la Sala.
- En primer terme, entén que l'apreciació de la Sala Civil sobre el fet que la carta de desistiment fos redactada per l'empresa no significava automàticament una ingerència o una manipulació de la voluntat de la treballadora en el seu desistiment, va en contra la normativa laboral vigent, ja que l'article 96 del Codi de relacions laborals disposa que el desistiment l'ha de fer per escrit el treballador; per tant, en aquest cas, no s'han complert les formalitats exigides per la llei. La redacció de la carta i l'omissió de totes les formalitats legals és una inadmissible ingerència o manipulació de la seva voluntat.
- En segon terme, sustenta que és doctrina consolidada que el desistiment ha d'intervenir de manera lliure, reflexionada i inequívoca, sense ingerències de l'empresa i que les renúncies dels treballadors han d'interpretar-se de manera restrictiva.
- Afirma que la sentència recorreguda en empara no ha contemplat les característiques que ha de tenir el suposat i negat desistiment i que calia analitzar si era lliure i reflexionat, fruit d'una decisió inequívoca de la voluntat del treballador. I no es podia considerar inequívoca si mancaven absolutament les formalitats legals del desistiment.
- En definitiva, conclou que la Sala Civil ha vulnerat el dret fonamental a la jurisdicció per una errada manifesta en l'apreciació de la prova, per arbitrietat, per ser la resolució lògicament no raonable,

per una aplicació errònia de la llei i per contradir, sense justificació, el canvi de la doctrina consolidada sobre les característiques del desistiment.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució impugnada i que retrotregui el procediment al moment anterior al seu pronunciament.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- En primer lloc, la Sala Civil exposa la seva doctrina consolidada d'acord amb la qual el desistiment d'un treballador ha de ser fruit d'una voluntat lliure, reflexionada i inequívoca i ha de correspondre a les seves conveniències personals.

- En aquest sentit, argumenta que no s'ha provat la falsedat o la manipulació d'aquesta carta de desistiment, alhora que ni se'n feia menció en la demanda, sinó que aquesta va ser introduïda extemporàniament en la fase de conclusions. No obstant això, la Sala la va examinar i va concloure que pel fet que la carta hagués estat redactada per l'empresa no significava automàticament una ingerència empresarial o una manipulació de la voluntat de la treballadora.

- Pel que fa a la data, constata que no hi ha cap element a les actuacions que permeti considerar que la carta se signés el 8 de juliol del 2019 i no el 6 d'abril del mateix any -data del document. A més, el WhatsApp de la treballadora del 10 d'abril d'aquest any confirma que va existir un desistiment i es reacciona contra ell, alhora que les altres treballadores confirmen la data de la carta de desistiment, sense que per ser treballadores de l'empresa se'ls pugui negar tota eficàcia probatòria, sinó que s'ha de verificar de manera rigorosa les seves respostes.

- Afegeix que la conducta de la treballadora els dies 7 i 8 de juliol del 2019 de presentar-se a la feina amb la seva filla menor no avala la tesi d'aquella, ni tampoc el fet que el preavís sigui superior al mínim significa la confirmació de la sentència d'instància, ja que res impedeix que el preavís pugui ser superior.

- De tot això que s'ha exposat, se'n desprèn que el 6 d'abril del 2019 la treballadora va desistir del seu contracte de treball i que ho va comunicar el mateix dia a l'empresari, el qual el va acceptar. Després, es va voler retractar d'aquesta decisió, però l'empresari no ho va acceptar.

- Per aquests motius estima el recurs d'apel·lació de la societat Mango Meritxell, SLU i desestima el de la recurrent.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. L'admissió d'un recurs d'empara exigeix complir amb uns pressupòsits d'acreditació de la legitimació (articles 36 i 87 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional), amb uns pressupòsits

formals (articles 36 i 88 de la mateixa Llei) i amb uns altres pressupòsits objectius, alhora que el recurs ha d'estar dotat del necessari contingut constitucional.

Correspon ara examinar si en aquest recurs d'empara, com exigeix l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, les infraccions denunciades posseeixen el necessari i suficient contingut constitucional, atès que si manquen manifestament d'aquest, el recurs no pot ser admès.

3.3. La recurrent en empara considera que la sentència impugnada comet una errada manifesta en l'apreciació de la prova, i que és arbitrària, perquè en l'aplicació de la llei s'aparta de la *communis opinio* de la Sala Civil.

El cànon de constitucionalitat en matèria de prova possibilita que aquest Tribunal Constitucional pugui entendre produïda la vulneració de l'article 10 de la Constitució quan el tribunal d'instància ha comès una errada patent o manifesta o ha valorat la prova de manera no raonable, il·lògica i arbitrària, a la vegada que, en seu d'aplicació i d'interpretació de la llei, el cànon de constitucionalitat determina que l'aplicació i la interpretació de la llei correspon als tribunals d'instància, excepte que aquestes es puguin entendre com a absurdes, no raonables o il·lògiques.

3.4. Aquest recurs d'empara no pot ser admès a tràmit per les raons següents. En primer terme, la Sala Civil no ha modificat la seva doctrina en relació amb el desistiment del treballador ni amb les seves exigències, sinó que l'ha explicitat en la seva resolució i ha analitzat, si en el cas concret, ens trobem o no davant un desistiment.

En segon terme, la Sala Civil ha procedit a verificar si concorre o no un desistiment. Així, malgrat els arguments de la recurrent, que pretén una nova valoració de la prova en consonància amb les seves pretensions, i que oblida que l'article 91.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional té per provats els fets en seu de recurs d'empara aquells mitjans efectuats per la Sala Civil i la conclusió que aquesta n'ha extret no pot ser qualificada d'il·lògica, de no raonable o d'arbitrària.

En efecte, la Sala Civil considera que la carta de desistiment sí que es va produir el 6 d'abril, com ho referma la testifical de les treballadores, el WhatsApp enviat per la recurrent, el document mateix i la seva actitud posterior no refermen la seva tesi, sinó que proven que el desistiment sí que va tenir lloc i que va ser la treballadora aquella que, posteriorment, es va voler retractar del seu desistiment. I aquesta valoració probatòria que conclou que sí que es va produir el desistiment i que es va aplicar la llei en relació amb les exigències del desistiment respecte de la voluntat clara i inequívoca de la treballadora, no poden ser enteses com a contràries a la raó o a la lògica, i molt menys arbitràries.

Consegüentment, el recurs d'empara ha de ser inadmès per manca manifesta de contingut constitucional.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2022-76-RE interposat per la representació processal de

la Sra. Madelin Díaz Ramos contra la sentència del 23 de novembre del 2022, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 9 de febrer del 2023.

Jean-Yves Caillet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela